{@73B} ༄༅། །བམ་པོ་བརྒྱད་པ། སྡོམ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྒོ་ཀུན་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྡན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ལྡན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འགྱུར་དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་རྣམ་དགུ་སྟེ། །མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས

{@74A} ༄༅། །དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དང་། དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྐྱེས་བུ

དམ་པའི་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་ཡོན་ཏན

རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གུས་པ་བསྐྱེད་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ན་ཕ་རོལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསླབ་པའི་གཞི་ཉམས་པ་རྣམས་སོར་ཆུད་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་གུས་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྐྱེད་དོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ

བསྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྲུངས་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་མི་ཉམས་པ་ལས་ཕྱིར་གསོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར

{@74B}གུས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་གཉིས་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་པ་ར་མི་འགྱུར་བར་གུས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་གསུམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉམས་པ་ལས་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པས་ནི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིར་འཚོས་ཤིང་སློང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་།

རྗེས་སུ་སློབ་པས་བདག་པ་ཕན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི

བསླབ་པའི་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་ད

ག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་རི་གཔར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་

ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

སོ༑ ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དགཔར་བླངས་པ་རིས་བདུན་པོ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་

{@75A} ༄༅། །བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིགཔར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དགཔར་བླངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ངག་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག

ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་དགའ་

བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ་རྣམས་ལ་དུས་དུས་སུ་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ད

ང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་དུས་སུ་བླ་མ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གུས་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ།

སྙིང་རྗེས་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་བསྔགས་པ་ཀུན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་

ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་དགེ་བ

བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་དུས་སུ་ཡང་དག་པར་སྨོན་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འདེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ

རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བརྩོན་ཞིག་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་ངག་གིས་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་ཀུན་ནས་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུངས་ཤིང་ཟས་ཀྱི

{@75B}ཚོད་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཀུང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཤིང་ཉམས༑ བར་མཐར༑

ནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲུལ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཅཀ༔ [~OS] མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་འཆགས་པ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྲུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དོན་དང་

ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་དོ་ཅོག་ལ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པས་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཐབས

བསྟན་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་རྗེས་སུ་བསྲུང་ཞིང་འཚམ་པར་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོམ་རྐུན་དང་། ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའི་གནས

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་བསྲུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཉེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟེན་སྦྱིན་པས་ཆོས

ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྡུད་པ་དང་། སྙབ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྙབ་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་པས་དུས་དུས་སུ་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ལས་ཟས་དང་། སྐོམ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བོས་ན་འོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་མདོར་བསྡུ་ན

{@76A} ༄༅། །དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་གཏོགས་པ་ལ་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕྲོག་གམ། མིང་སྨྲར་བསྔགས་པས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་

གནས་ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་ལ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་འཇམ་ཞིང་ཕན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་སྨད་པབ་པ་དང་། ཆད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་གཞུག་པའམ། བསྐྲད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པས་མི་དགེ་བ་ལས་སྐྱོ་བར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པར་བྱེད་མགུ་བར་བྱེད་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་

སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་ན་ལེགས་པར་གདམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ལེགས་པར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་

དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ། གལ་ཏེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བོར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན། དེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་དེ་ལ་འདི་ལྟར་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྭ་འམ། མི་གཙང་བ་ལ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་

ཀོ༔ །ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་མི་ངན་པ་འཚོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲ

ངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད་པ་ཐ་ཆད་

དེ་དག་ལ་མི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དེ་དག་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་གཟིང་གཟིང་བར་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་དག་ན་ཡང་བདུད་ཀྱི་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་

{@76B}དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱད་པར་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་རྫས་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁ་ཟས་ཀྱི་

སྐྱུགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐ་ཆད་ལྟ་ལ་ཅི་སྨོས། གཅིག་པུ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་

དབེན་པར་གནས་ཏེ། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་གྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་འཛིའི་ནང་ན་

འདུག་ཀྱང་ངན་པའི་གཏམ་དང་། ངན་པའི་ཚིག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་ལ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ན་འདུག་ཀྱང་རྟོག་པ་ངན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སེམས་སོ། །བརྗེད་ངས་པས་དེ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུན་མི་

འཆད་པར་འགྱོད་པ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་པའི་གཏམ་དང་། རྟོགས་པ་ངན་པ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱུར་བ

སྒྱུར་བར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་མི་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འདོར་བར་འགྱུར་རོ། །འདོར་བ་ལ་གོམས་ན་རིམ་གྱིས་སྟོན་ཇི་ལྟར་དེ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་

པ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། ད་ལྟ་རིང་དུ་ལོན

པ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ན་ཡང་སེམས་སྐྲག་པའམ། ཞུམ་ཞིང་འགོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་དེ་དག་ཀྱང་མི་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་པས་ལུས་དང་ངག་གི་སྡོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ

{@77A} ༄༅། །པ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་ཟད་པས། བདག་ཀྱང་མི་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་བསླབས་ན་ལུས་དང་ངག་གི་སྡོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ

ལ་གནས་པ་ནི་བདག་གི་ཉེས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆོས་བཞིན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་།

ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིས་ཆེར་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་དང་། ཕྱིད་འདོད་པའི་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་ལག་པ་དང་། བོང་ཀྱུ་བ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། མཚོན་ཆས་བསྣུན

ཀྱང་གཞན་དག་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡང་བར་མི་བྱེད་ན། སྡིག་པའི་ཚིག་འབྱིན་པ་འམ། ཕྱིར་རྡེག་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད་དེ། སྤྱོ་བ་འམ། བརྒྱད་བཀག་པ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྔ་ནས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

བསླབ་པ་དག་ལ་སློབ་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པར་

འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉེས་པ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པ་དེ་ནི་དེའི་དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་པའོ། །ཉེས་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་སྔ་རོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཇི་ལྟ་

{@77B}ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གནས་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་རབ་ཏུ་སྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔ་ནས་བྱ་བའི་བག་ཡོད་པའོ། །དེ་སྔ་ནས་བྱ་བའི་བག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་ཇི་

ལྟ་ཇི་ལྟར་གནས་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་བག་ཡོད་པའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་དགེ་བ་མི་སྨྲོམས༔ ཤིང་སྡིག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་།

ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། རྒོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡེང་ཡེང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅན་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ།

ཡན་ལག་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ

ན་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ངག་དང་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོག་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ལགས་པར་གདམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བ་བྱུང་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ

ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་སྐྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། སྙོམས

{@78A} ༄༅། །པར་འཇུག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གནས་ལྔ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དགེ་བའི་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དགེ་བའི་རྒྱུ་དང་། དགེ་བའི་རྒྱུ

འི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ

དང༑ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དགེ་བ་སྡུད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས། དགེ་བ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱིན་ཅི་ལོག

པ་དང༑ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར༑ ལྟ་བར་མི་འགྱུར་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དགེ་བ་སྡུད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་དགེ་བ་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་དགེ་བ་སྡུད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཉེར་

གནས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེར་གནས་དང་། བཟོད་པའི་ཉེར་གནས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉེར་གནས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་གནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ

ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ནི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ན། བྱ་བ་སེམས་པ་དང་། བྱ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང་། ཡང་དག

པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བསྲུང་བ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྡུམ་པ་དང་། དགའ་སྟོན་དང་བ

སོད་ནམས་བྱ་བ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ནད་ཀྱིས་

{@78B}ཐེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱེད་དོ། །ལོང་བ་རྣམས་ཁྲིད་ཅིང་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །འོན་པ་རྣམས་ལ་མིང་གི་མཚན་མ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ལག་བརྡས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྐང་ལག་མེད་པ་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་འམ། བཞོན་པས་བཏེག་སྟེ་ཁྱེར་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་འདོད་པའི་

འདུན་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདུན་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་

ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་འདོད་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་པའི་རྟོག་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་དང་། མི་འཆི་

བའི་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་འབྲོར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་སྨད་ཕབ་ཅིང་ཕམ་པར་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་སྨད་ཕབ་ཅིང་ཕམ་པར་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་

སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ལམ་གྱིས་ངལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་གནས་དང་སྟན་སྦྱིན་པ་དང་། ལུས་མཉེ་བས་ངལ་དུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིགས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚིག་འབྲུ་འབྱོར་བ་རྣམས་དང་། འབྲལ་བ་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་འཕྲོད་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། འཚམ་པ་རྣམས་དང་། མཐུན་པ་རྣམས་དང་། འགྲུས་སྦྱོང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་རྣམས་

ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཐབས་མཁས་པས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣ་སྤང་བ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཚོགས་ཆུང་ངུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་

{@79A} ༄༅། །བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྲུང་བ་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་དད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དགཔས་ངན་སོང་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱུག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བ་

ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་སྟོན་པའི་ཚེ་མཐོང་ན་གུས་པར་བྱས་ཏེ། ཚུར་སྤྱོན་ལེགས་པར་བྱོན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྨྲ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་ལ། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད། སྟན་དང་གནས་སྦྱིན་པས་

ཀྱང་བསུ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྗེད་པ་དང་། བཀུར་སྟིའི་ལན་དེ་དང་མཉམ་པ་དང་། ལྷག་པར་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཆུང་དུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་བཅོལ་བར་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ལ་བཅོལ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་དང་།

ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཇིགས་པའི་སྐྱབས་བྱ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པ་མྱ་ངན་བསལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། གནས་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་སེམས་འཇམ་པོས་

ཚར་གཅད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྲག་པར་བྱ་བ་དང་། འདུན་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་རྣམས་འཇིགས་པ་དག་ལས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །གཅན་གཟན་གྱི་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་

རྣམས་སྐྱོང་ངོ་། །གློང་དང་ཆུ་སྲིན་འཛིན་ཁྲིའི་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བས་འཇིགས་པ་དང་། རྗེ་བོ་དང་བདག་པོའི་འཇིགས་པ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་དང་། མི་སྙན་པའི་འཇིགས་པ་དང་། འཁོར་

དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་། རོ་ལངས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བར་བྱེད་དེ། གཉེན་བ་ཤེས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་

{@79B}ཕ་མ་ཤི་ན་ཡང་མྱ་ངན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །བུ་དང་ཆུང་མ་ཤི་བ་དང་། བྲན་དང་བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཉོ་ཤས་འཚོ་བ་ཤི་བ་དང་། འཇའ་བ་བ་ཤེས་དང་། གྲོས་གྲོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་། རྒྱན་རབས་ཤི་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་ལྟ་བུ་ཤི་ན་ཡང་མྱ་ངན་

སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོས་ཕྲོགས་ན་ཡང་དེ་ལ་མྱ་ངན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོམ་རྐུན་གྱིས་ཕྲོགས་པར་གྱུར་པའམ། མེས་ཚིག་གམ། ཆུས་ཁྱེར་རམ། གཏེར་དག་ཏུ་ལོགས་པར་མ་སྦས་

པས་ཆུད་ཟོས་པ་འམ། ལས་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་མ་བྱས་པས་མ་རུངས་པས་གྱུར་པ་འམ། བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་གྱུར་པ་འམ། ཁྱིམ་དུ་ཁྱིམ་གྱི་ཕུང་ཁྲོལ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་འམ། གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་ཚུལ་མ་ཡི

ན་པས་སྡུག་བསྔལ་

བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞི་དེ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨྱུ་ངན་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པར་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་

ཟས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྐོམ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐོམ་དང་། བཞོན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཞོན་པ་དང་། གོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གོས་དང་། རྒྱན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱན་དང་། སྣོད་སྤྱད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྣོད་སྤྱད་དང་། སྤོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་དང་། བྱུག་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་

སྤོས་དང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་དང་། བྱུག་པ་དང་། གནས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གནས་དང་། སྣང་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོངས་སུ་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྡུད་པར་

བྱེད་དེ། སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཇི་གནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་དོན་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམས་ལས་ཆོས་བཞིན་དུ་གོས་དང་། ཟས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྨན་དང་། ན་བའི་གསོས་

{@80A} ༄༅། །སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །རང་གི་གོས་དང་། ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་། སྨན་དང་། ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོས་བཞིན་དུ་རྙེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། སྦེད་ཅིང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་དུས་

སུ་མཐུན་པའི་གདམས་ངག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡང་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གདན་ས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྟུན་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་ནི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ན། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཁམས་ཤེས་སོ། །བསམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཁམས་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་ཇི

ལྟར་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱ་བ་ད་ལྟར་དེ་དག་དང་གནས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གང་གི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་ལུས་དང་ངག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད

པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླངས་ཏེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ལུས་དང་ངག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད

པ་དེ་བསྲིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་མཐོང་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བཟུང་ནས

སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ལ་ལུས་དང་། ངག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་གཞན་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་གཞན་དག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླངས

{@80B}ཏེ༔ དགེ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལས་གཞ
ན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོང་བ་དེ་གཏོང་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན
དག་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སམ། དེ་

གཉི་ག༔ མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླངས་ཏེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་མཐོང་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྙིང་བརྩེ་བ
འི་སེམས་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམ
ས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་ཕ་རོལ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་།
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ། ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་བསླབ་པའི་གཞིར་གཏོགས་པ་ཡང་
མ་ཡིན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དེས་ཀྱང་གཞན་དང་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་ཞེས་བྱ
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་དང་ངག་གི་
ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བ
དེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་ད
ང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ཁྲོ་བའི་

ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོགས་པ
ཡང་མི་བརྗོད་ན་བསྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཞད་ཀྱིས་སྨྲུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེ
མས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི།

གཞན་མི་སླབ་བ་ལ་ཡང་སླུ་ཞིང་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་ན། སླབ་དང་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་ལ་ཅི་སྨོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་འཕྲུག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་སླད་བབ་པར་འདོད་པར་

{@81A} ༄༅། །ཟད་དེ། དབང་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བས་སླ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་འཕྱུ་བར་ཡང་མི་བྱེད། བསྙིང་བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། དེ་བག་འཕྲུམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕེ་ཚོམ་སློང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཚད་ལས་བཅད་ཅིང་སླ་བབ་ཟི་ན་པ་ལ་ཡང་ཚད་པའི་གནས་ཀྱི་གླེང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགའ་བའི་ཤེས་ཆུང་བ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་མཐོ་བར་མི་སྟོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་མི་

བསྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། ཧ་ཅང་བསྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མཛའ་བོ་ལ་སྨོད་པར་ཡང་མི་བྱེད། མི་མཛའ་བའི་བསྔགས་པ་ཡང་མི་བརྗོད། མ་འདྲིས་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད། རྒྱུན་དུ་སློང་བར་ཡང་མི་བྱེད། བླང་བ

ལ་ཡང་ཆོད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཟས་དང་སྒོམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བོས་ན་ཡང་སྤྱོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག

པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། དད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པ་ནི་དད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱི

ས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །།

ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །
གཏང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཏོང་བའི་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ

རྣམས་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔ
འ་ནི་ཚར་གཅད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། འགལ་བ་ཆུང་ངུ་ལ
ནི་བསམས་པ་འཇམ་པོ་དང་སྡང་བ

{@81B}མེད་པས་སྨད་བབ་པ་ཆུང་ངུས་སྨ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེས་པ་འབྲིང་དང་། འགལ་བ་འབྲིང་ལ་ནི་སྨད་བབ་པ་འ
བྲིང་གིས་སྨ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྨ་དབབ་པ་ཆེན་པོས་སྨ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །སྨ་
དབབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆད་པས་བཅད

པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། འགལ་བ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས
་དཔས་དེ་དག་ཉིད་དང་གཞན་དག་ལ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་དང་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི
ར་དགུག་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སྐྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་འདི་ལ
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་མང་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཕན་པར་འདོ
ད་པས་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་ཕྱིར་མི་དགུག་པའི་ཚུལ

་གྱི་སྒྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཛྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་འདོད་པ་དང་། འདུན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ནི་

སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། ཉེ་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་བསྟེན་

ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། མིར་གྱུར་པ་དག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་མི་སྡུག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་ཚ་བ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལ་ཕྱིད་ལྟོས་ཤིས་བསྒོ་ནས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་སྟེ། སྐྲག་ཅིང་སྐྱི་བར་གྱུར་ནས

ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་ན་འདུག་པ་ལ་དྲི་བས་སྙད་བབ་པས་ཚིག་མི་བཙུན་པར་བྱ་བར་འདོད་བདག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞན་ཧཱུྃ་རྡོ་རྗེ་འནམ། གནོད་སྦྱིན་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་ལུས་ཆེ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ

{@82A} ༄༅། །ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་འཇིགས་པར་བྱེད། སྐྲག་པར་བྱེད། སྐྲག་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་དེས་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་ས་ཤིང་གཅེས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། གུས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ལ་དྲི་བ་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དེ་དག་སོ་སོར་དྲིས་པ་ལན་བཏབ་པ

དེས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཛྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་དང་། རི་བྲགས་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་དང་། ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་

འགྲོ་བ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནས། རྒྱས་པར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པ་དང་། མིའི་ཁམས་ལ་ཡང་སྐོམས་པར་འདུག་ཅིང་ཆོ་འཕྲུལ་ཕྲུགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་འདུན་པར་བྱས། མགུ

པར་བྱས། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱས་ནས། མ་དད་པ་ནི་དད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། ཐོས་པ་ཉུང་དུ་ནི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། སེར་སྣ་ཅན་ནི་གཏོང་བ་ཕུན

སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ

གསུམ་པོ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། དགེ་བ་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ

པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་སློབ་པར་འདོད་ཅིང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་པ། སྡོམ་པ་བླངས

{@82B}པ་མཁས་པ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། གོ་བར་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་ཕྱུག་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་བདག་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང

དག་པར་བླང་བ་མཆོད་པར་འཚལ་གྱིས། དེ་ལས་གནོད་པ་མ་མཆིས་ན་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སླད་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གསན་ཅིང་སྐྱོལ་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནུས་པ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ནས། སྡོམ་པ་འདོད་པ་དེ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཡང་དག་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག། ཁྱོད་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་

བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དམ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡི་དམ་བརྟན་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་

དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་རིགས་མཐོང་ནས། སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདོད་པ་དེས་ལེགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དང་པའི་སེམས་སམ། ཡང་ན་དེས་ཅི་ནུས་པ་དང་། རྒྱུའི་སྟོབས

ཅི་ཡོད་པས་ཆུང་དུ་ཡང་བསྐྱེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ། ལེགས་པར་མཆོད་པར་བྱས་ནས་གདུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་པུས་མོའི་ལྷང་ས་ལ་བཙུགས་པ་འམ། ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད

{@83A} ༄༅། །ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཐམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཐམ། བཙུན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བདག་ལ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་སྨྲས་ནས། དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། སེམས་དང་པོ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ནས། ངེ་བདག

གིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཉེར་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསམ་ཞིང་ཅང་མི་སྨྲ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་འགྲེང་ཡང་

རུང་། སྟན་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཐམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག། དེས་ཀྱང་ལགས་སོ་ཞེས་ཁས་ལོང་ཤིག།

དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་དཔའ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་བསླབ་པའི་གཞི་གང་

དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་ན་སློབ་པ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ང་༑ ལས་ནོད་དམ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག། དེས་ཀྱང་ནོད་ལགས་

{@83B}སོ་ཞེས་ཁས་ལོང་ཤིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེ༣ [~ES] ཀྱང་དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དྲིས་ན་ནོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཀྱང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེས་ནོད་ནོད་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླང་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཕོག་སྟེ། ཁས་ལེན་དུ་ཡང་བཅུ་གནས་ནོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མ་ལངས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྱོགས་བཅུའི་

སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་ལྟར་མཁྱེན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླང་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མནོས་ལགས་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བདག་དཔང་དུ་གྱུར་པ

ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་འཕགས་པའི་མཆོག་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་ལོ་ཞེས་དེ་སྐད་ལན་གཉིས

ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་

པར་བྱའོ།། །།བམ་པོ་དགུ་པ། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་དག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་

བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་ཏེ། འཚོ་བ་རྣམས་ལ་གང་གིས་དེ་དག་འདི་སྐམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ བྱང་ཆུབ་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླང་བ་ཡང་རྟག་པར་མཚོན་སོ་སྐམ་དུ་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ འི་ལྟས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

{@84A} ༄༅། །དེའི་རྗེས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དགོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་པར་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེ ས་གཟིགས་པ་འཇུག་གོ། །དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དེས་འདི་ལྟར་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་ རྟེན་གྱི་ཁམས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླངས་པ་ལེག ས་པར་མཚོན་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་ འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་ བུ་དང་འདྲ་བ་དང་། སྤུན་དང་འདྲ་

བར་དགོངས་པ་བཟང་པོས་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་བརྟེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ དགོངས་པ་ བཟང་པོས་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་བརྟེ་བར་མ ཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེར་ འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླངས་པ་མཁྱེན་པར་ གསོལ་བ་དེ་ཡང་དེ་དག་གིས་ཐུགས་སུ་ ཆུད་པར་ རིག་པར་ བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེ

མས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ལས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་དག་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ལ་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལྡང་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་

བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་དེ་ནི། བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །སྟོང་གི་ཆ་དང་། གྲངས་དང་། ཆ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེ་

{@84B}དང་། །རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱ་བའི་ཆ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་

སྙམ་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་བསྲུང་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་བསྒྲིམས་ཏེ། མཉམ་པ་འམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་བསྡུས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་མཉན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་གསུངས་པ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོ་ན་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་དེ་མཆོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དད་པ་མེད་པ་གང་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་འདི་ལ་མ་མོས་ཤིང་མི་འཇུག་ལ་མི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །བརྐམ་ཆགས་ཅན་དང་། ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། འདོད་

པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། བསླབ་པ་དག་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་དེ། ལྷོད་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་བཟོད་པའི་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་མི་བཟོད་པ་ལས་

མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །སྙོམ་ལས་ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། ཤས་ཆེར་ཉིན་མཚན་དུ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། གོས་འབེབས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཉལ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། འདུ་འཛིའི་གཏམ་གྱིས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་

གཡེངས་ཏེ། ཐ་ན་བ་འཇོས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་མི་ནུས་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་རྟུལ་བ་དང་། རྨོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཧ་ཅང་སེམས་ཞུམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

{@85A} ༄༅། །སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱང་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཆོ་ག་འདི་བཟུང་ཞིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྡང་ཞིང་མ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གྱི་ཚོམ་དུ་

བཀག་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཞེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཐོས་ནས་མོས་ཤིང་མི་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ཙམ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་དུ། དེ་ནི་སྡིག་པའི་ཚིག་དང་། སྡིག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྡིག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན

དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་འདོད་པ་ལ་སྔ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་། ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྒྲག་པར་བྱ

སྟེ། གལ་ཏེ་སྙིང་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། སྤྲོས་པར་གྱུར་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན། ཕ་རོལ་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་འདི་ཆོ་ག་འདི་བཞིན་དུ་ངེས་ཀྱང་མཛོད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་དཔོག་པར་ཡང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཕས་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ཏེ། བདག་ལ

བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕས་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དག་ཡོད་དེ། བདོག་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བཀྲེན་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པའི་སློང་བ་པོ་ལེག

སཔར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་སྣོང་

{@85B}སྤྱ་བས་ཟང་ཟིང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལེགས་པར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའང་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྨྲས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོང་བར་

མི་བྱེད་དེ། ཁྲོ་བའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། ཁྲོ་བས་ཟེ་ལ་གྱིས་ནོན་ནས། ལག་པ་འམ། བོད་བ་འམ། དབྱུག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྡེག་པར་བྱེད། རྣམ་པར་འཚེ་བར་བྱེད། རྣམ་པར་ཐོ་འཚམས་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་འགལ་བཤད་ཀྱིས་

སྤྱངས་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པས་བསྙོ་བའི་ཁོ་ན་ཞེ་ལ་བཟུང་སྟེ། མི་ཉན་ཅིང་མི་བཟོད་ལ་བསམ་པས་མི་གཏོང་བ་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཉི་ངམ། གཞན་

དག་གིས་གཡམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་མོས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འཛོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་སོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུས་ན་ཡང་ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་པོ་འདི་

དག་གིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་གིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཏང་བར་མི་འགྱུར་

ངོ་། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་ནི་གཏང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་མགུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་

{@86A} ༄༅། །ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཕམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བྱས་པའི་དགེ་སློང་གིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བཏང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའི་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ལན་ཅིག་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཏང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཕྱིར་མཚོད་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཕམ་པ་བྱུང་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཕོ་ནར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་གཉིས་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ

ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གཏང་བར་འགྱུར་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དང་། ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སྨོན་ལམ་ཡང

མ་བཏང་ལ། ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མ་སྤྱད་ན། ཚེ་བརྗེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འོག་དང་སྟེང་དང་ཐད་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྤོང་

བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་བརྗེས་ཏེ་བརྗེད་ན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་ནོད་པར་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཉེས་པ་འམ། ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པས་ཉིན་གཅིག

{@86B}བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། ཆོས་སམ། ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་དུ་བྱས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དམ། བྱང་ཆུབ་སྨེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་འམ། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ས་ཆེན་

པོར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཡིན་ལ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་ཆུང་དུ་འམ། ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཐ་ན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་འཚལ་བ་དང་། ཐ་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚིག་བཞི་པའི་

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཅིག་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་ན་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་

འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་གུས་པ་དང་། སྙོམ་ལས་དང་། ལེ་ལོས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ག ལ་ཏེ་བརྗེད་པས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་རོ། །སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེ ད་དོ། །ཁམས་པ་

དགའ་བའི་སར་ཚུད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁམས་པ་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི ས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ཅི ང་མཆོད་པ་དམ་པས་མཆོད་པ་

བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་བྱུང་བ་ དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་

པ་སྐྱེས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དེའི་ག་གསལ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེས་རྒྱན་ ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལ། བཀུར་

{@87A} ༄༅། །སྡེ་བྱ་བར་འོས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ན། ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་ཏམ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ ལྡན་ནམ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། ལངས་ཤིང་སྟན་མི་སྟོབས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་སྨྲ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་ལ། ཡང་དག་པར་དགའ་

བར་བྱེད་ཅིང་འདྲི་བ་ལ་ང་རྒྱལ་ལོ་ནས་ནོན་ཏམ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ནམ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡ ན་ཡང་རུང་སྟེ། རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚིག་སླར་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུ

ར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི

ཉེས་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པ་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྙོམ་ལས་དང་། ལེ་ལོ་འམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་སམ། བརྗེད་པར་གྱུར་ན། ཉེ་ས་པ་དང་བཅས་ཤིང

འགལ་བ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ནད་ཚབས་ཆེ་བ་འམ། སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་སད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཁྲུད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་དག་པར

དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདྲི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་འམ། འབྲེལ་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་དག་ཆོས་སྟོན་པ་འམ།

འབྲེལ་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རྣ་བླགས་ཏེ་ཉན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་སེམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དུལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདུལ་ལ་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ།

དགེ་བའི་གནས་ལ་འགོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཁྱིམ་མམ། གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ནམ། ཁྱིམ་གཞན་དུ་ངས་དང་སྒོམ་དང་།

{@87B}གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་བོས་པ་ལས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་ཏམ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡ

ན་ནམ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། མི་འགྲོ་ཞིང་བོས་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཉོན་མོངས་པར་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་མ་སོང་ན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ན་སྟེ་མི་ནུས་པ་འམ། སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡུལ་འཛད་མ་རིང་དུ་གྱུར་པ་འམ། ལམ་ན་འཇིགས་པ་ཡོད་ན་ཉེས

པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་དེ་དུལ་བར་བྱེད་འདོད་ཅིང་འདུལ་བར་འདོད་ལ་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འཛོག་པར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཚེ་སྔར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྒྱུན་དུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་

མ་སོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་སྟོན་མ་ཐོས་པ་ཉན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར་མ་སོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་མཉན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁྲོ

འཚམས་པའི་བསམ་པས་བོས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཆེས་མང་བ་དག་གི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ལ་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ནོར་བུ་དང་། མུ་ཏིག

དང་། བཻཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པ་ནོར་གྱི་སྣ་གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། དུས་ཀྱི་བསྔབས་པ་ལས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ནམ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ལེན་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་

བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་ནི་འགྱུར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་

{@44A} ༄། །འཁྲུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་བླངས་པས་སེམས་ཆགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིས་འགྱོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་སྦྱིན་པ་འཁྲུལ་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་བཏང་བ་དེའི་རྒྱུས་སྦྱིན་བདག

དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་འམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡིན་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ལས་མི་རིགས་པར་ཕྲོགས་པ་ཡིན་དུ་དོགས་ཏེ། རྒྱུ་དེས་བསད་པ་འམ། བཅིང་བ་འམ། ཆད་པས་བཅད་པ་འམ། གནོད་པར་འགྱུར་བ་འམ།

སྨད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ནམ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲག་དོག་ཅན་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་

ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་ནི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གླགས་ཚོལ་བ་ལ་མ་བྱིན་

ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནད་ཚབས་ཆེ་བ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་ །དུལ་བར་བྱེད་འདོད་ཅིང་འདུལ་བར་འདོད་ལ། མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འདོད་པ་ར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་མི་ཤེ

ས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་

ཏེ་མ་གུས་ཤིང་ཞེས་མེད་ལ་སྤྱོད་ལམ་ངན་པས་ནོད་པ་ལ་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས། ཆོས་ཐོས་པས་སྐྲག་ཅིང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། ཉམས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་

ལག་ཏུ་སོང་ན་གཞན་སྟོད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཕེལ་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་མ་རུངས་པ་ཡི་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཡིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀུན་ནས་མནར་

{@88B}སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ནམ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཡལ་བར་འདོར་བ་འམ། ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། བརྗོད་

པས་ཁྱད་དུ་བསད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་ནི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་

རྒྱུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་བྱེད་འདོད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་ཉི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་དེ་

འདུལ་བར་བྱེད་འདོད་པ་ལས་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་མང་པོ་དག་གི་སེམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འ

དུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་དག་གི་སེམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་མ་དད་པ

རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་ལས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་སློབ་སྟེ། ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས

རྣམས་ནི་བདག་གི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ན། དེ་དག་ཀྱང་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་མི་སྲུང་བར་མི་བྱེད་དེ། བསླབ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་རྣམས་ལྟ

ཅི་སྨོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་སློབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ

{@89A} ༄༅། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་བདག་གི་དོན་ལྷུར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བས། གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ང་ལ། སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་པ་ནི་མཛེས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པས། གཞན་གྱི

དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ང་ལ་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་པ་ནི་མཛེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དག་གི་དོན་དུ་གོས་བརྒྱ་སྙེད་དང་། གོས་སྟོང་སྙེད་ཉི་ཏུར་མི་འོང་བའི་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ལས་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། སྐབས

འབྱིད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚོག་གམ་མི་ཚོག་བརྟགས་ནས། ཅི་ཙམ་དགོས་པ་བླང་བར་བྱའོ། །གོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་བཅོལ་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱུད་པ་བླངས་པ་ཉིད་དུར་མི་འོང་བའི་ཐག་པ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཞན་དག་གི་དོན་དུ་མོན་དར་གྱི་མལ་སྟན་བརྒྱ་སྟོང་དང་། སྟན་དུ་གདིང་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཀྱང་བསྟབ་པར་བྱའོ། །གསེར་དངུལ་སྲང་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་བས་ལྷག་པ་ཡང་བདག་གིར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ལ་སྙིང་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པ་ལས་བསྐྱུམས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་མཚུངས་པར་སློབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བསྐྱུམས་ཏེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས

ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ལ། སྙིང་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ

ཉུང་ལ་སྙིང་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་ནི་འགྱུར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ལ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ན་དེས་ཉེས

{@89B}པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོན༑ པོ་དང་ཀུན་པོས་སྲོག་ཆགས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དག་ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་གསད་པར་ཆད་དུ༑

མཚམས་མེད་པའི་ལས་མང་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཐོང་ལ། མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཀྱི

ས་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། སྲོག་ཆགས་འདི་བསད་ན་བདག་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་བདག་སེམས་ཅན་དམྱལ་

བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མདོ་མེད་དོ། སེམས་ཅན་འདིས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགེ་བའི་སེམས་སམ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་སུ་རིག་ནས་འཇོམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་

སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ནས་སྲོག་ཆགས་དེ་བསད་ན། ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནུས་ན། སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོ་འམ། བློན་པོ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཤས་ཆེར་བརླང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

སྙིང་རྗེ་མེད་ལ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག། གང་ལ་གནས་ན་གཞི་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་དང་ཕན་པའི་བསམ་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་དབང་བདེ་ལས་འབྱིན་པར་བྱེད་

དོ། །ཚོམ་པོ་དང་རྐུན་པོ་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོགས་པ་གང་དག་གིས་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནོར་མང་པོ་ཕྲོགས་ནས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནོར་ཕྱིར་ཕྲོགས་ཏེ། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་པས་དེས་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་

གནོད་པ་དང་། ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱི་ནར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས། རྐྱེན་དེ་ཀྱི་ནའི་ཕྱིར་སླར་ཕྲོགས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་ནི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་པར་བྱེད། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ནི་མཆོད་རྟེན་ལ་འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་འམ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་བསྲུང་བ་གང་དག་གིས་དགེ་

{@90A} ༄༅། །འདྲུན་ནམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ནོར་མི་རིགས་པར་ཆུད་གསོན་པ་དང༌། གང་ཟག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱེ
དཔ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ལས་དེ་དང་ལོག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེས་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར
་གནོད་པ་དང༌། ཕན་པ་མ

ཡིན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་དབང་བྱེད་པ་དེ་ལས་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
་མ་བྱིན་པར་ལེན་བཞིན་དུ་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པས

བུད་མེད་མགོ་བཙང་ཉུ་ མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་གཟིར་བ་དང༌། འབྲེལ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་ནས་མ
ནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས། ཅི་ད
གའ་དགུར་དགེ་བའི་རྒྱ

བ་ལ་གཟུད་པ་དང༌། མི་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་དུ་གཞུག་པ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་ཁོ
ན་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ཀྱང་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་
བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ

བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འཇིག་པར་རྗེས་སུ་བསྲུང་བས་ནི་མི་ཚངས་པ
ར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྲོག་ཐར་བར་བྱ་བ་ད
ང༌། བཅིངས་པ་ལས་ཐར་

བར་བྱ་བ་དང༌། ལག་པ་དང༌། རྐང་པ་དང༌། སྣ་དང་རྣ་བ་བཅད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་དང༌། མིག་དབྱུང་བ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི
ར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་གི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་གྱི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ད
ག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སོ་སོར་

བརྟགས་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཅི་དང་ཅིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་གཞི་འབབ་ཞིག་གིས

{@90B}འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དུ་ཚིག་གཞན་ལ་སྨྲ་ལ། སྨྲ་བཞིན་དུ་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་གང་དག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་བརྩེ

བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་བསྟེན་པས་ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པ་དང་། ཕན་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། དེས་དག་ལ་ཞིང་དབྲལ

བར་ཀུན་ཏུ་དག་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་གྲངས་དེས་མཛའ་བའི་དབྱེན་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་མི་རིགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་དག

ལ་ཐབས་དེ་ཅི་ཙམ་དུ་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཚིག་རྩུབ་མོ་དྲག་པོས་སྨྲ་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར

རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལ་མོས་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོམ་རྐུན་དང་། ཟས་དང་། སྐོམ་དང་། སྨད་འཚོང་མ་དང་། ལམ་སྲང་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་གར

་དང་། གླུ་དང་། རོལ་

མོའི་སྒྲ་དང་། གཏམ་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་ཏེ། སྙིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་གར་དང་། གླུ་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཤིང་འདུན་པར་བྱས་ཏེ། དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་དག་ཉན་དུ་བཙུག་ནས། མི་དགེ་བའི་གནས་

ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚིག་ཀྱལ་པ་སྨྲ་ཡང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སློང་དང་།

{@91A} ༄༅། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྙེད་པས་རྙེད་པར་བྱེད་འདོད་པ་ལོག་པར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་མི་འཛེམ་ལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེ་ཞིང་འབད་པ་རྩོམ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒོད་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་། རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ལ་

དགའ་བ་ཧ་གད་དུ་དགོད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྩེ་ཞིང་། ཀུན་ཏུ་ཅ་ཅོ་འདོན་ལ། དགོད་ཅིང་གཡེང་བ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལ་དག་དགོད་དུ་གཞུག་པར་འདོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་ན། རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗེད་པས་བྱས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་འདད

ྣ་ནཔ་སྐྱེསཔ་ནི་ཉེསཔ་མེད་དེ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེསཔ་ཐབས་དེས་ཕྱིར་བསྐྱལ་བར་འ
དོད་ན་ཉེསཔ་མེད་དོ།།

གཞན་དག་གི་མྱ་ངན་སྐྱེསཔ་བསལ་བར་འདོད་ན་ཉེསཔ་མེད་དོ། །གཞན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་བསྡུ་བ
འམ། གཙུགསཔ་བསྲུང་བ་འམ། དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་ན་ཉེསཔ་མེད་དོ། །གཞན་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་མི་དགའ་བར་གྱུར་དུ

དོགསཔ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགསཔར་གྱུར་དུ་དོགསཔ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱིས་ནང་གི
་བསམཔ་དགཔར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་ཉེསཔ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མྱ་ངན་ལ
ས་འདསཔ་ལ་མངོན་པར་

དགའ་བས་གནསཔར་མི་བྱའི། མྱ་ངན་ལས་འདསཔ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་གནསཔར་བྱའོ། །ཉོན་མོངསཔ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན
་མོངསཔ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིགསཔར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ བྱང་ཆུབ་སེ
མས་དཔའ་ནི་བསྐལ་

{@91B}པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཡང་དགཔར་བསྒྲུབ་པར་ བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་དེ་
ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲ་ན་ཉེསཔ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅསཔར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངསཔ་ཅན་གྱི་ཉེསཔར་འགྱུར་རོ
། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདསཔ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངསཔ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོ
ངསཔ་རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདསཔ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཀུན་ཏུ
བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ཉོན་མོངསཔ་དང་།

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྐྱོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ནི་བདག་གཅིག་པུའི་དོན་ལ་བརྩོན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ

བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ཚིག་མི་བཙན་པར་

འགྱུར་བའི་དྲི་ངས་དང་། མི་སྙན་པ་དང་། གཏམ་ངན་པར་འགྱུར་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲུང་ཞིང་སྤེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲུང་ཞིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་

ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ནམ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སློང་མོ་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་

གཞིས་མི་སྙན་པར་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གནོད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དྲག་པོ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྲུང་

{@92A} ༄༅། །བའི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་འདི་འི་དོན་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞི་དེས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

གཞན་དག་གཞི་བ་ལ་ཕྱིར་གཞི་བ་དང་། བྲོབ་ལ་ཕྱིར་བྲོབ་དང་། རྡེག་པ་ལ་ཕྱིར་རྡེག་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་ཕྱིར་མཚང་འབྲུ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་

དག་ལ་ཉེས་པར་བྱས་སམ། ཉེས་པ་བྱས་སུ་དོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པས་མཐུན་པར་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཡལ་བར་འདོར་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་སམ། ལེ་ལོ་འམ། བག་མེད་པས་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་ནི་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཐབས་དེས་དུལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་། འདུལ་བར་འདོད་ལ་མི་དགེ་

བའི་གནས་ནས་བསླང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་འདོད་པ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཞིག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་

གྱིས་འཐབ་ཀྲོལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟོད་པ་བྱེད་ལ། ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་བྱས་ན་ཤས་ཆེར་འཁྲུགས་ཏེ། ཤད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཕ་རོལ་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་དུ་རེ་ལ་གཞན་ལ་ཉེས་པ་བྱས་པ་ལས་

བརྟམས་ཏེ། ཤད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོད་པ་གང་ལ་གཞན་ཉེས་པ་བྱུང་བདག་ཆོས་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས

ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་གཞན་ལ་བོ།

{@92B}འཚམས་པའི་བསམ་པས་ཤད་ཀྱིས་སྤྲུངས་པ་མི་ཉན་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྡན་གྱི། མི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་མི་ཉན་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་

ཉེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐབས་དེས་ཕ་རོལ་གདུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤད་ཀྱིས་སྐྱོད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ལ་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་འབྱུང་ཞིང་

འཛིན་ལ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེས་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།། །བམ་པོ་བཅུ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་

བྱ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་སྡུད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཞིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བསམ་པས་རིམ་གྲོ་བ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱ་བ་བདག

གིར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཉལ་བའི་དེ་བ་དང་། གློས་འབེབས་པའི་བདེ་བ་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པར་བདག་གིར་བྱེད་ན་ཉས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ན་སྟེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལམ་གྱིས་དུབ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེ

ས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཡོལ་བར་

བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗེད་པས་ཡོལ་བར་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་སྨྲ་ཞིང་འདུག་ལ་དེ་ཡང་དྲན་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་གྱི་ངོར་སྐད་ཅིག

{@93A} ༄༅། །གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་ཏེ། འདྲི་བ་ཙམ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་གནས་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་འདོད་ལ། ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་ཏེ། གདམས་ངག་ནོད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་

འགྱུར་རོ། །ན་སྟེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གདམས་ངག་ལོག་པར་འབྱུང་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་སམ། དེས་གདམས་ངག་གིས་གདམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེས་ཤིང་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་སེམས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ། ཀུན་

ཏུ་སྨྲོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱོང་བ

ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་

ལྡན་པའི་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་བསླབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསླབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་། དེ་སྐད་སྨྲ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་

{@93B}འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཡང་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལྟ་ལ་ཅི་སྨོས། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་བཟློག

པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཡོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡལ་བར་བོར་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་

ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྩོན་པ་མ་བྱས་པར་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན

བཅོས་དག་ལ་བརྟོན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། ལོབས་སྐྱེན་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་བརྗེད་པར་ནུས་པ་དང་། དོན་སེམས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བློ་མི་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟོན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་ཡང་མ་འགལ་བར་ནུ

སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ན། དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ཅིང་དེས་དགའ་བར་འཛིན་ལ་དེས་རང་བར་བྱེད་དེ། སྨན་ཚ་བ་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ནམ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཟབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོས་ནས། མ་མོས་ཤིང་སྐྱུར་པ་འདེབས་ཏེ། འདི་

{@94A} ༄། །དག་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འམ། གཞན་གྱི

རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུར་བ་འདེབས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་ཅིང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོས་ནས། སེམས་མོས་པར་གྱུར་ན།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་དད་པ་དང་གཡོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོང་བར་གྱུར་ཏེ། མིག་མེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྐྱོད་པར་ཟད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོས་ཏེ་གསུངས་པ་སྦྱང་པ་ནི་བདག་གི་ཚ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པར་བརྟེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཚོས་དེ་དག་ལ་མངོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟང་

ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དག་ལ་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་སྨོད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་པ་གནས་པར་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་

མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འདུལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྒྱས་པར་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་སྒྲོགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་མི་འགྲོ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ

{@94B}དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོང

ས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཚོར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ན་སྡེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལོག་པར་སྟོན་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་སླ་བའི་

སེམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བོས་ཤིང་བཟླུང་ལ་ཞེས་བཟླུང་ལ་ཞེས་ཟིན་པའི་དོན་གྱི་གཏམ་ཡིན་པར་ཞེས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མང་དུ་བོས་པ་དང་། བོས་པ་འཛིན་པ་དང་། བོས་པ་བསམ་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྟག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་ཞེས་རབ་རྟུལ་ཏེ་ཆོས་ལེན་པ་ལ་ཞན། འཛིན་པ་ལ་ཞན་ཅིང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་ཞན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སླ་བའི་གང་ཟག

ལ་བསམས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་ལ། འཕྱ་ཞིག་སྨིང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ལ་རྟོན་གྱི་དོན་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་

གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འམ། ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་འམ། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་འམ། ལོང་སྤྱོད་བསྲུང་བ་འམ་བྱེ་བ་བསྡུམ་པ་འམ་དགའ་སྟོན་ནམ། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་

སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་གྲོགས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ན་སྡེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རང་བྱེད་ནུས་པ་དང་། རྟེན་ཡོད་དེ་མི་འཚོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གནོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་སོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་རྒྱས་པར་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

{@95A} ༄༅། །གཞན་ལ་ཅེས་སྨྲར་ཁས་བླངས་ཟིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནུས་པ་གཞན་ལ་བཙོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་རྟུལ་ཞིང་ལུང་འབོགས་མི་མཁས་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཆེས་མང་བ་དག་གི་སེམས་བསྲུང་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནད་པ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་དང་ཞྲད་པ་ན་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན

པས་རིམ་གྲོ་དང་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་ན་སྡེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཕ

རོལ་ནུས་ཤིང་མཐུན་པ་ལ་བཅོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནད་པ་མགོན་ཡོད་ཅིང་རྟེན་ཡོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རིམ་གྲོ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནད་རྒྱུན་རིངས་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་སོ་ཙམ་དུ་འདུག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེན

པོ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་ཤེས་རབ་རྟུལ་ཞིང་ལེགས་པར་ཆོས་སྟོན་མི་ནུས་ལ། ལེགས་པར་འཛིན་མི་ནུས་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ལ་ཆེས་སྟོར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ནད་གཡོག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་གྲོགས་བྱ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་དག་མཐོང་ན། ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་རིགས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཞིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན

{@95B}ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གིས་མི་ཤེས་ཏེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ནུས་པ་ལ་བཅོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེགས་གཉེན་གཞན་གྱིས་ཟིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་གདུལ་བར་འདོད

ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྒྱས་པར་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་རིགས་པས་བསྟན་པར་བྱ་དེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བས་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། དགའ་ཞིང་གུས་པ་མེད་པས་དམུ་རྒོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་མི་གཟོ་ཞིང་བྱས་པ་མི་ཚོར་ཏེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་མཐུན་པའི་ཕན་གདགས་པས་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཞིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས

པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲིམས་བཞིན་དུ་མ་ནུས་ཞིང་མ་ལྕོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད

་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་

པར་མི་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཉེ་དུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་བྱུང་བ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་

ཏེ༑ ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱ་བ་དག་ལ་གྲོགས་མི་བྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་ཟས་དང་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སློང་བ་ལ་ཟས་དང་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་མི་སྦྱིན་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་

{@96A} ༄༅། །ཏེ༑ ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པས་མ་སྦྱིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་དག་མེད་དེ་མི་བདོག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་སློང་བ་ན་ཉེས་པ

མེད་དོ༑ །ཐབས་དེས་གདུལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བསྡུས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་

སེམས་དང་ལྡན་པས་དུས་དུས་སུ་ལེགས་པར་མི་འདོམས་ཤིང་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་། ཕོངས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྲ

མ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་རྣམས་ལས་གོས་དང་། ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་། སྙུན་དང་ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཡོངས་

སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་ལས་སམ་ལེ་ལོ་འམ། བག་མེད་པས་མི་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་ལ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས

པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་དེས་དུལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་དུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ན་སྡེ་སྦྱོར་མི་བཟོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཉུ་སཔ་གཞན་དག་ལ་བཙོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འགོ་ར་བསོད

ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ནུས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱོན་ལྟ་སྡེགས་ཅན་ཡིན་པ་ལས

ཆོས་རྐུར་འོངས་པ་དེར་ཡང་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་གཞན་དག་གི་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས

{@96B}པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པས་མཐུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་གི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཕྲོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ན་སྡེ་སྦྱོར་མི

བཟོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་འདོད་པ་འཁྲོད་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གཞན ཚེས་མང་བ་དག་གི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་འཁྲོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷུ་སྡེ་གས་ཅན་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་དུལ་བར་བྱ

བར་འདོད་ཅིང་དུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམ་ས་དཔའ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་ད ང་ལྡན་པས་གཞན་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་བསྔགས་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ལེགས པར་སྨྲས་པ་ལ་ལེགས་སོ

ཞེས་བྱ་བ་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པས་མ་སྨྲས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་པ་ཆུང་དུ་ཡིན་པར

དཔགས་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ན་སྡེ་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐབས་དེས་འདུལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ ཅིང་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲི་མས་བསྲུང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞི་དེས་ཀུན་ན ས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

རྒྱགས་པ་དང་། ཁེངས་པ་དང་། གནོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏ ན་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ཡང་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡ ང་དག་པ་མ

ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷུ་སྡེགས་ཅན་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཏམ་རྗོགས་རྗོགས་སུ་སྡོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་སྨད་འབབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆད་པས་གཅད་པའི་རིགས་པ་དང་། བསྐྲད་པའི་རིགས་པ་ རྣམས་ཉེན

{@97A} ༄༅། །མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་མི་འབེབས་སམ། ལྷ་འབེབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཆད་པས་བཅད་པས་མི་འཚོས་སམ། འཚོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྙོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པས་ལྷ་འབེབས་པ་རྨི་བྱེད་པ་ནས། སྐྱོད་པའི་བར་དུ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོས་སུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་སྟེ། གཏམ་བྱུར་མི་རུང་བ་དང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་ཞིང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་ཤས་

ཆེ་བ་ལ་ཡལ་བར་བོར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དུས་ལས་སྐྱོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞི་དེ་ལས་འཐབ་པ་དང་། འཚང་འབྲུ་བ་དང་། འབྱེད་པ་དང་། རྩོད་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་འཇིག་ཅིང་འབྱེ་བར་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གཡོ

མེད་དེ། ཤས་ཆེར་ངོ་ཚ་ཆེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པས་སྨྱུར་བ་སྨྱུར་བར་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དང་། མཐུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་ལ། སེམས་ཅན་སྐྲག་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་སྐྲག་པར་

བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པས་བྱིན་པ་སྤྱོད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྲག་པར་མི་བྱེད་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་

རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་ཤས་ཆེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཅིག་ན་མ་བསྟན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དང་། སྡོམ་པ

མ་མཆོངས་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་དག་ནི་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས

{@97B}ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་གཞན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་འདིར་ཚང་བར་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གུས་པ་སྐྱེས་པས་དེ་དག་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་འདོད

པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་པས་གཞན་ལས་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱས་ནས་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་བྱ་སྟེ། བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་གསོ་བས

ཉེས་པ་ལས་གསོ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བསྡུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཛིན་ནུས་པ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་དེས་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ལན་གཉིས་སུ་སླར་ཡང་མནོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྲིང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ན་ནི་དེས་གང་ཟག་གསུམ་མམ། དེ་ཡན་ཆད་ལ

ཉེས་བྱས་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཐོག་མར་དངོས་པོ་བརྗོད་དེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཇི་སྐད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བ

ཉེས་བྱས་ཀྱི་ནོངས་པ་བྱུང་

སྙེ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ལྷག་མ་ནི་དགེ་སློང་ཉེས་བྱས་འཆགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆུང་དུ
ས་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བར་རི
གས་པར་བྱའོ། །གང་

གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་མཐུན་པ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བ
ར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་བསྡམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམ
ས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡང་

{@98A} ༄༅། །དག་པར་བླང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམ
ས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡ
ང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལྟར་སྤྱན་སྔར་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ནས་སམ། ཙོག་ཙོག་པོར་འ
དུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདི་སྐད་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འཚལ་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེ
མས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་གང་ལ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམ

ས་ཅན་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་སློབ་པ་རྣམས་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་བླང་

ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་ནས་ལྡང་བར་བྱའོ། །ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་ལྷག་མ་ཡང་མེད་པ་ནི་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཉེས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཞེ་སྡང་ལས་འབྱུང་གི། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་གང་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བའི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡང་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་སྤྱོད་པ་

{@98B}མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་རིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་འདུལ་བ་ལ་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ཕུང་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་པོ་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་འདྲལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཉེས་པ་རྒྱུན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྡིག་པ་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་པ

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འཚོ་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། །དོན་དུ་མི་གཉེར་བ

མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལེ་ལོས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་ཞན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡང་འབྱུང་བ་པ་དང་། རིམས་ནད་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤིར་འགྱུར་བའི་སྡིག

པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྔོན་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་དགེ་བ་བྱས་ཏེ། དེས་ད་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱང་

གོས་དང་། ཟས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྨན་དང་། ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བགོ་བཤར་བྱེད་ནུས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས

{@99A} ༄༅། །དཔའ་འདུལ་བ་ལ་བསླབ་པ་བརྩོན་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕོངས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

ཁྲིམས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་འདིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་སྤངས་ཤིང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྤངས་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ

པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་ནས་ཉམ་ཐག་སྟེ། སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དེ་ཉམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ན་མེད་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང

ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཅི་ནས་ཉེས་པ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་ཕྱི་བ་ལྟ་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་དང་གནས་པ་ཐམས་ཅད

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར

བླངས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གོམས་པ་དང་། ཐབས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བླང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་སུ

ལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་

{@99B}ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ བླང་བར་ བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

དེ་ལ་གོམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་ གཞན་དག་ཏུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་གོམས་པར་ བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔོན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དེས་སྡིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

དགའ་ཞིང་སྡིག་པ་ལས་ཡིད་བྱུང་ལ། དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་

དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་ རིག་པར་ བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ དང་། གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ ལེན་དུ་འཇུག

པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བར་ འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ འཆོས་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་ཐམས་ ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ།

གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་རིག་པར་ བྱ་སྟེ། བསླབ་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ

ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འདོད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བདག་ཉིད་དུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་

པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་བསླབ་པ་འབུལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཅིང་མི་འཕྲོགས་

{@100A} ༄༅། །པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། སྡུག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་བདག་ཉིད་འདི་སྙམ་དུ་རྗེས་སུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་བདག་ལ་སུ་ཡང་གསོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྫུན་གྱི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ངག་རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་འཁྱལ་པ་བྱེད་པ་དང་། ལག་པ་དང་།

བོང་བ་དང་། ལྟུག་གིས་བསྟུན་ཅིང་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རིགས་པ་མི་འདོད་པ་དག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འདོད་ལ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་བཞིན་དུ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ལོག་པ་བྱས་པར་གྱུར་ན། དེས་དག་ཡོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བདག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་

བས་ན་གཞན་ཡང་བདག་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་གསད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རིགས་པ་དག་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལོག་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་གྱུར་ན། དེས་དེ་དང་།

ཡོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དེ་དག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་དག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་

{@100B}ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་རིག་པར་

བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དགག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་འགོག་པར་བྱེད། གནང་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་གནང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བསྡུ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་སྡུད་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཚར་

གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་

ལྡན་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔ་འོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་གཞན་དག་ལ་ཚེ་འདི་དང་དང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང༌། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། འཚོ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལེགས་པར་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་བྱུས་པ་ལ་ཆུང་ངུ་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཧ་

ཅང་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌། གློས་འབེབས་པའི་བདེ་བ་དང༌། ཉལ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་དང༌། ཉིན་མཚན་དུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང༌།

སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔའི་བག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང༌། རྙེད་པ་དང༌། བཀུར་སྟི་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང༌། ལྷ་ཉིད་དུ་སྨོན་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་པ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་དང༌།

{@101A} ༄༅། །འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དང༌། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་འཚམ་པའི་ཕྱིར་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང༌། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས

ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང༌། འདོད་པའི་བསོད་སྙོམས་དང༌། བདག་ཉིད་དུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད

ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། ཉམས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཡོངས་སུ་མཉམ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདི་ལ་སློབ་པ་ན་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་ལྔ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་

བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཞིག་གནས་ཀྱང་གང་ན་དེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚུངས་པ་འམ། ལྷག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐལ་པ་འདྲ་ཞིང་ཆོས་མཐུན་པ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དག་གནས་པ་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་

འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རང་འབྱུངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འི་བདག་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ

{@101B}པ་དགུ་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚ

ུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་

བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་དོ། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་ནི་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་དག་ཏུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་གནས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་དུབ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསླབས་སོ། །མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསླབ་པར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ན་གནས་པ་དག་ཀྱང་བསླབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞི་འི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལས

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། །།